

RICARDO PIGLIA

RECULL MIG SEGLE DE NARRATIVA BREU

■ Quan Ricardo Piglia diu que «no crec que un escriptor evolucioni, són les formes les que canvien i un només ha d'estar obert a l'experimentació» se l'ha d'escoltar perquè va estar més de mig segle escrivint i publicant, convertit en un dels grans autors en llengua castellana de la segona meitat del segle XX i els inicis del XXI. Piglia se'n va anar fa quatre anys per culpa de l'ELA, però va tenir temps, coratge i fidelitat a la causa literària per deixar llesta la versió final del recull dels seus contes, que el segell Anagrama ha tret aquest mateix any.

Escrit el 1969, *El joyero* obre aquest extens volum en el qual hi ha reflectides les paradoxes de la vida, personatges que transiten en els marges i els astoraments i les meravelles del dia a dia. Aquest conte és el punt de partida d'un recorregut cronològic que dona testimoni d'una llarga i reeixida trajectòria.

En una nota escrita mesos abans de morir, Piglia explica que, «increïblement, m'he passat més de cinquanta anys escrivint contes, o millor, ficcions breus. En algunes de les meves novel·les, hi he incorporat relats, i si els recullo en aquest llibre és perquè la meua idea de conte ha anat canviant amb els anys». L'autor argentí va començar a escriure contes el 1967 i, des d'aleshores, va atresorar un conjunt magnífic que entre el 2014 i el 2017, com ens explica Guillermo Schavelzon en un comentari que tanca el volum d'Anagrama, va començar a revisar per oferir-ne una edició definitiva. El narrador d'Adrogué era conscient de la progressiva pèrdua de qualitat de vida que aniria patint i es va afanyar a fer un compendi exhaustiu i meditat dels seus relats, part essencial en la carrera de l'autor de *Respiración artificial*.

Amor per la ficció breu

Una altra frase que ens ha deixat Piglia és que «no em sembla que un escriptor escrigui millor a mesura que avança o que millori amb els anys (sovint, és més aviat a l'inrevés)». Potser per això, conscient alhora de l'enorme poder catàrtic del narrador però també de la modèstia inherent a l'ofici, va escriure sobre els sentiments i les emocions, les tendreses quotidianes, els rebuigs i els disgustos. Sobre el pas del temps. El nen de deu anys que s'enamora de la nena nova de la classe serà més

Ricardo Piglia

endavant l'adult que encara la somnia. Piglia ens revela el sentit ocult de l'existència, tan evident sovint que ens passa per davant sense que li fem cas.

Tarde amor, que ve a continuació d'*El joyero*, és l'únic conte que l'argentí va reescriure de dalt a baix, i encapçala un conjunt de catorze relats dels seus inicis. L'índex continua amb *Nombre falso* (1975), *Prisión perpetua* (1988), *Cuentos morales* (1993), *Los casos del comisario Croce* (2007) i *Historias personales* (2015-2017). «Un es rellegeix i troba tons i ritmes en els quals no hi havia pensat, però són aquests fraseigs i aquestes modulacions de la prosa el que, en última instància, persisteix i persevera al llarg del temps», va escriure Piglia la darrera primavera de la seva vida. I va concloure que «aquestes manies i aquestes maneres són l'únic que un busca narrar. I aquests ritmes són, en definitiva, el que anomenem un estil personal».

ALEJANDRA LÓPEZ